

Posvet s slovenskimi civilno-družbenimi akterji o Pobudi za REKOM

Ljubljana, Slovenija

22. marec 2011

Mirovni inštitut, nacionalna pisarna Koalicije za REKOM, je organiziral drugi posvet s slovenskimi civilno-družbenimi akterji. Na posvetu je bilo 27 udeležencev in trije opazovalci (predstavniki ambasad Republike Srbije in Hrvaške in Ministrstva za notranje zadeve). Med udeleženci so bili člani Koalicije in udeleženci predhodnih regionalnih posvetov iz Slovenije. Dodatne informacije o statutu sta podala predstavnik Koalicije za REKOM iz Hrvaške in koordinatorica delovne skupine za izdelavo Statuta, ki je udeležencem pojasnila tudi nekatere nejasnosti v zvezi z Osnutkom Statuta REKOM. Ob tej priložnosti se je nekaj udeležencev vključilo v Koalicijo za REKOM.

Zakaj potrebujemo REKOM?

... [to je] enkratna priložnost za samo regijo, da vendarle po hudem konfliktu poskuša oziroma, da se v tej regiji poskuša priti do ugotavljanja dejstev in do tega, da se po hudem konfliktu kršitve človekovih pravic in vojnih zločinov, ki so bili storjeni, ne samo ne pozabijo, ampak da se predelajo na tak način, da bodo ljudje, ... v svoji zavesti uspeli oblikovati spoznanje, da je treba vsak dan, ... v vsakdanjem življenju, delovati na tak način, da se takšni konflikti ne bi mogli več zgoditi. (Vlasta Jalušič, Mirovni inštitut, Ljubljana, Slovenija, Nacionalni posvet s civilno-družbenimi akterji, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011)

Danes imamo problem v Sloveniji, kot na Hrvaškem, ali pa v Srbiji ... z zanikanjem ... še vedno imamo, po moji oceni, 80% ljudi, ki enostavno krivdo za izbris prevajajo na izbrisane same, kar je absolutni absurd. (Aleksandar Todorović, Civilna iniciativa izbrisanih aktivistov, Ptuj, Slovenija, Nacionalni posvet s civilno-družbenimi akterji, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011)

Nekateri bi izkoriščali žrtve v nedogled, da bi lahko z njimi, v smislu uresničevanja nacionalnih interesov, manipulirali. ... Torej, manipulirali so in še vedno manipulirajo z žrtvam, ... da bi dosegli svoje politične cilje, kar je neprimerno, nesprejemljivo in žaljivo. ... Prav zato, da ne bi zopet čakali 30 let, ko bodo umrli (...) akterji teh dogodkov, in s tem pustili prostor za ugibanja in manipulacije. (Fahir Gutić, Bošnjačka kulturna zveza, Ljubljana, Slovenija, Nacionalni posvet s civilno-družbenimi akterji, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011)

... dejansko se slovenski veterani znotraj te Pobude za REKOM nekako niti ne moremo prav videti, kajti v Sloveniji le v osamosvojitveni vojni ni bilo vojnih zločinov. Tako da, razčiščevanje teh zadev na tem področju Slovenije nekako se mi zdi nepotrebno. Druga stvar pa je, ali lahko pomagamo seveda na neke druge načine ostalim na področju bivše Jugoslavije. (Mitja Janković, Zveza veteranov vojne za Slovenijo, Ljubljana, Slovenija, Nacionalni posvet s civilno-družbenimi akterji, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011)

... ko preberem slovensko ustavo in tiste vrednote, ki so tam noter, kar napotevajo na to, da je treba tovrstno pobudo vsekakor podpret oziroma jo vsaj ne onemogočiti, ... (Milan Brglez, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, Slovenija, Nacionalni posvet s civilno-družbenimi akterji, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011)

... v takšnem procesu, v katerem so v ospredju dejstva o žrtvah, konstruktivno sodelujejo tudi do včerajšnji nasprotniki, saj je minimalistični smoter takega procesa, ki od udeležencev ne zahteva nobene vnaprejšnje obljube o spravi, veliko primernejši okvir za manj oteženo soočanje s preteklostjo. (Vlasta Jalušič, Mirovni inštitut, Ljubljana, Slovenija, Nacionalni posvet s civilno-družbenimi akterji, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011)

REKOM je izobraževalni proces

REKOM vidim kot nekakšen edukativni proces za vse nas ... kot institucionalizacijo nekaterih pravil obnašanja in moralnih norm. To trditev podpiram s tem, da je verjetno vsak med nami moral premagati fašista v samem sebi in nacista v samem sebi. Upam, da smo vsi tukaj zbrani to že opravili sami s sabo in da z REKOM-om zdaj to prenašamo na širšo skupino ljudi. ... seveda se to ne bo zgodilo ne danes, ne jutri, mogoče tudi ne po jutrišnjem, ampak enkrat se bo zgodilo, da vsak med nami razčisti z nacizmom in fašizmom. (Aleksandar Todorović, Civilna iniciativa izbranih aktivistov, Ptuj, Slovenija, Nacionalni posvet s civilno-družbenimi akterji, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011)

REKOM ugotavlja dejstva, ne pa resnice

... ena zadeva je interpretacija, druga zadeva pa je manipulacija z napačnimi dejstvi. Ena stvar je na primer, da vi debatirate, kako se je lahko genocid v Srebrenici zgodil, ali kako se je lahko izbris zgodil, zakaj se je to zgodilo, ... kakeri so ti momenti, ki so pripeljali do tega, zakaj so posledice bile tako razsežne, kot so bile. To so interpretacije in vedno bodo različne, v končni fazi prav zaradi tega je zgodovina znanost, ker na podlagi utemeljenih dejstev se različno interpretirajo dogodki. Ampak tisto, kar REKOM hoče preprečiti, to je debata okrog tega, ali je bilo izbranih toliko in toliko ljudi, ali je bilo ubitih v Srebrenici toliko in toliko ljudi, ali je ta konkretna oseba podpisala ta konkretni dokument. ... REKOM hoče vzpostaviti en konsenz okrog dejstev, ki je potem zdrava osnova za debate okrog interpretacij. (Jovana Mihajlović Trbovc, Mirovni inštitut, Ljubljana, Slovenija, Nacionalni posvet s civilno-družbenimi akterji, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011)

... pojem resnice je vrhunsko ideologizirani pojem, ampak mi se s tem tukaj ne ukvarjamo, ukvarjamo se pa z dejstvi, posledicami, številkami, zaključki, ki so utemeljeni v formalni logiki, s pomočjo nekaj različnih dokazov, ki potem pripeljejo do sklepa. ... to je res ena zvrst šole, ne le osnovnih državljskih pojmov, ampak na nek način je REKOM tudi šola logike. (Svetlana Slapšak, Zavod za balkanske in mediteranske študije, Ljubljana, Slovenija, Nacionalni posvet s civilno-družbenimi akterji, Ljubljana, Slovenija, 22.3.2011)